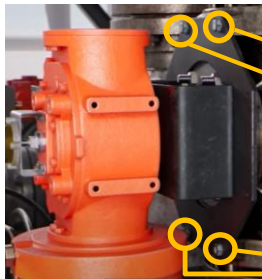
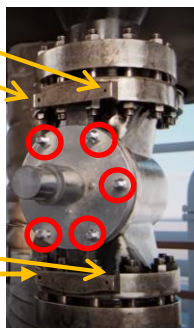

Vědět „proč“ znamená pracovat bezpečněji

Duben 2025

Obrázek 1: Pohon armatury se zvýrazněnými šrouby podpěry

Obrázek 2: Zvýrazněné šrouby a matice víka armatury udržujícího tlak

Obrázek 3: Armatura po havárii

V roce 2021 demontovali tři pracovníci externího dodavatele v závodě v La Porte v Texasu pohon z kuželového kohoutu. Pohon byl odstraňován tak, aby mohla být armatura využita jako mechanický oddělující prvek při opravě potrubí. Při demontáži pohonu pracovníci neúmyslně odstranili součásti armatury udržující tlak a došlo k vymrštění uzavírací kuželky z těla armatury. Z otevřeného těla armatury pak uniklo cca 74 545 kg (164 000 lb) žíravé a toxické směsi bezvodé kyseliny octové a methyljodidu. Směsí byli zasaženi všichni tři kontraktoři. U dvou z nich byla zranění smrtelná. Třetí kontraktor a jeden zaměstnanec společnosti utrpěli vážná zranění. Dalších 29 osob bylo převezeno do zdravotnických zařízení k dalšímu vyšetření a ošetření (zdroj: *Zpráva CSB č. 2021-05-I-TX*)

K podobné havárii došlo v roce 2016 v Baton Rouge v Los Angeles. Při této události unikl izobutan, který začal hořet a vážně popálil čtyři pracovníky (Zdroj: *Zpráva CSB č. 2016-02-I-LA a CCPS Beacon, prosinec 2021*).

Tyto mimořádné události měly tři společné faktory:

1. Kontraktoři nebo operátoři neměli stanoven postup pro odstranění pohonu armatury.
2. Kontraktoři nebo operátoři nebyli proškoleni z postupu pro odstranění pohonu armatury.
3. V oblasti se nacházeli další pracovníci, kteří pomáhali s demontáží pohonu, a kteří mohli upozornit na to, že jsou povolovány nesprávné šrouby.

Víte, že?

- Všechny kritické úkony vyžadují postup.
- Údržbářské i provozní postupy musí být napsány tak, aby byly snadno srozumitelné těm, kteří je budou používat.
- Kritické postupy by měly vyžadovat, aby je měl uživatel při provádění úkonu u sebe.
- Školení by mělo vyžadovat, aby jeho účastníci prokázali, že mu rozumějí a dokážou daný úkon správně provést.
- Pro zvýšení pravděpodobnosti úspěšného provedení úkonu je důležité, aby účastníci školení rozuměli tomu, proč je třeba konkrétní postup provést uvedeným způsobem.

Co můžete udělat?

- Pokud neexistuje žádný postup - ZASTAVTE PRÁCI a zkontrolujte, jak daný úkon provést bezpečně.
- Při tvorbě nebo aktualizaci postupů pro rizikové nebo kritické práce a úkony používejte schémata a obrázky, abyste zvýraznili důležité rizikové faktory.
- Kontrolní a odpisové seznamy, předávací podpisové protokoly také zefektivňují postupy.
- Pokud vám pokyny nejsou jasné, zeptejte se na ně svého nadřízeného.
- Během školení se ptejte, abyste pochopili, proč se úkon provádí uvedeným způsobem.
- Při školení ostatních věnujte čas vysvětlení, proč a jak se kritický úkon provádí, a trpělivě odpovídejte na otázky.
- Při aktualizaci nebo kontrole postupů si je vezměte sebou na místa prací, abyste si ověřili, že opravdu odpovídají podmínkám na daném pracovišti.

Školení + postupy + pochopení „proč“ = úspěch